

PFU-SAK NR. 320/13

KLAGER: Olaug Mikalsen
ADRESSE: Rødliveien 6a, 7982 Bindalseidet
TELEFON:
PUBLIKASJON: Brønnøysunds Avis
PUBLISERINGSDATO: 23.07.2013, 03.09.2013, 12.09.2013, 02.11.2013
STOFFOMRÅDE: Forvaltning
GENRE: Leserinnlegg, nyhetsartikler
SØKERSTIKKORD: Identifisering, aktsom bildebruk, samtidig imøtegåelse
REGISTRERT: 15.11.2013
BEHANDLET I SEKR.: 18.11.2013
BEHANDLES I PFU: 28.01.2014
FERDIGBEHANDLET: 28.01.2014
BEHANDLINGSTID: 73 dager
KLAGEGRUPPE: Privatperson (med samtykke)
PFU-KONKLUSJON:
HENVISNING VVPL.:
RETTSBEHANDLING:
OMTALE/ANONYM.:
MERKNADER:

SAMMENDRAG:

Brønnøysunds Avis (BA) brakte **tirsdag 23. juli 2013** et leserbrev med tittelen «**Med laber bris i de Bindalske sæglan**». Forfatteren har søkt næringsfondet om midler til å utvikle gården sin som opplevelsessenter. Han skriver at han først fikk vite at ordføreren hadde gått inn for at han skulle få pengene han ba om, og at søknaden ble ansett som god. Siden fikk han høre at innstillingen var forandret og pengesummen redusert betraktelig. Så står det:

«Så får jeg den store kalddusjen da jeg noen dager senere leser BA. Elling Bøkestad (H) - for anledningen varamann i Formannskapet, uttaler at "vi må ikke ende opp med å bidra til oppussing av en gård". Ordføreren sier at "han synes forretningsideen er smal (...)", "det følger dessuten ikke noe budsjett og forretningsplan med søknaden". (...) For det første kan jeg opplyse Elling Bøkestad om at jeg har (...) pusset opp gården min for ca. to millioner. Av *egne* penger. Og at jeg først nå - etter mange års investeringer - syntes tiden var inne til å sette i gang "prosjektet" mitt. Dessuten kan jeg opplyse samme Bøkestad om at vi i vår familie ikke har for vane å sette i gang prosjekter, for deretter å slippe tøylene. Vi pleier heller ikke å gå konkurs og vi ville uansett ikke hatt "magamål" til å i ettertid latt staten rydde opp i driten etter oss. Slikt koster mer enn ett næringsfond min venn. Dine uttalelser oppleves som stigmatiserende og svært sårende.»

Tirsdag 3. september brakte BA en nyhetsartikkel med forsidetittelen «**Slakter etablererhjelp**». I ingressen står det om tre gründere som «**ikke [syns] Bindal initiativ fungerer som en hjelper for de som vil starte virksomhet**», og at «**BIAS-leder Magnar Bøkestad beklager dersom de har fått inntrykk av at han ikke bryr seg om de små**

bedriftene.» I artikkelen retter de tre unge gründerne kritikk mot Bindal Initiativ AS (BIAS), fordi de hevder å ha fått lite oppfølging ved sine bedriftsetableringer. Daglig leder av BIAS, Magnar Bøkestad, svarer på kritikken og beklager.

Tidligere rådmann i Bindal uttaler at hun var kjent med at næringsdrivende ikke var fornøyd med kommunens organisering av næringsarbeidet.

Torsdag 12. september fulgte avisen opp med nyhetsartikkelen «**Komiteen trakk seg**». I ingressen står det:

«Da valgkomiteen for BIAS skulle finne ny leder fikk de beskjed om at styret i BIAS skule ta grep sjøl i denne saken. Derfor trakk valgkomiteen seg.»

I artikkelen uttaler et av medlemmene av valgkomiteen seg. Han sier blant annet:

«- Vi var tre aksjeeiere i BIAS som fikk dette oppdraget (...). Vår oppgave var å finne medlemmer og leder til det nye styret, som vi senere skulle legge fram for generalforsamlinga (...). (...) [D]et var litt krevende å finne noen. Men vi hadde på ingen måte gitt opp da daværende styreleder og daglig leder besøkte leder av valgkomiteen og sa at styren skule sjøl prøve å finne en egnelig kandidat. Jeg må si at denne framgangsmåten reagerte både jeg og de andre på, så derfor valgte vi å trekke oss fra oppdraget, sier Arild Aarsand.»

Videre står det at Aarsand stiller seg bak de som har kritisert daglig leder i BIAS:

«- Jeg har ikke brukt BIAS siden nåværende daglig leder overtok. Han har dessverre ikke min tillit, for jeg synes ikke det har grodd så mye i hans fotspor hverken før eller etter at han ble daglig leder. Da blir det vanskelig for meg at han senere skal sitte på andre siden av bordet og gi råd (...).»

Tidligere styreleder i BIAS Marit Dille svarer på kritikken, og sier hun «**skjønner at dette var med og gjorde oppdraget vanskelig for valgkomiteen**». Videre sier daglig leder i BIAS Magnar Bøkestad at «**det var styrelederen som hadde regi**», og deretter:

«- Vi ville jo det aller beste for BIAS, og etter ønske fra Marit Dille ble jeg med henne da hun snakket med valgkomiteen. Kanskje skule jeg ikke ha gjort det, men jeg hadde som sagt ingen rolle (...) i denne prosessen (...).»

Lørdag 2. november brakte BA nyhetsartikkelen «**Evaluerer BIAS**» med følgende ingress:

«Terråk: BIAS (Bindal Initiativ) har drevet næringsarbeid for Bindal kommune i sju år. Nå skal samarbeidet evalueres.»

I brødteksten står det blant annet:

«Det er Bindal kommunestyre som har vedtatt at en evaluering av næringsarbeidet skal skje innen utgangen av 2013.»

Det fremgår at evalueringen blant annet baserer seg på en spørreundersøkelse. Og videre:

«- Det er viktig at alle som får en henvendelse gir sin vurdering. Vi ønsker en bredest mulig utredning, sier Magnar Bøkestad som er daglig leder i BIAS.»

Også andre uttaler at de oppfordrer flest mulig til å gi sine tilbakemeldinger. Artikkelen er illustrert med et bilde av Magnar Bøkestad, samt en faksimile av førstesiden 3. september, med artikkelen «**Slakter etablererhjelp**».

KLAGEN:

Klagerne er kona og sønnen til Magnar Bøkestad som klager med hans samtykke. De skriver om **det påklagede leserinnlegget**: «Magnar Bøkestad har drevet et skjellselskap i Bindal. Dette gikk konkurs etter store private investeringer og mye jobb og slitasje. (...) Elling Bøkestad som er kommunestyrerepresentant og vararepr. til formannskapet i Bindal er sønn av Magnar Bøkestad. Bindal er en liten kommune der alle kjenner alle. Undertegnede synes det er meget krenkende uttalelser om konkursen, og spesielt at sønn er hengt ut. Det er heller ikke sant at staten har ryddet opp. Et privat firma kjøpte boet. Avis kontaktet ingen av partene før dette innlegget kom på trykk.»

Klagernes eneste kommentarer til **den første nyhetsartikkelen**, er at «en av de som står bak kritikken, aldri har tatt kontakt med BIAS. Dette ble referert, men ikke sjekket av journalisten».

Om den andre artikkelen, «**Komiteen trakk seg**», vises det spesielt til utsagnet om manglende tillit til Bøkestad. Klagerne skriver: «I og med at alle vet hvem som er daglig leder av BIAS (...) synes vi Vær Varsom-plakatens pkt 4.7 gjelder her. Vær Varsom med bruk av navn og bilde (...) på personer som omtales i forbindelse med klanderverdige (...) forhold. Likeså pkt. 4.14. [samtidig imøtegåelse; sekr. anm.]. En skulle tro BA var ute etter å vite hva den manglende tilliten gjelder. Her er en hel artikkel som går på tillit uten at leserne får vite hva dette skyldes. Det blir, slik undertegnede ser det, kun sverting av en person.»

Om artikkelen «**Evaluerer BIAS**» skriver klagerne: «Bestemmelsen om at BIAS skal evalueres ble tatt under etableringa av næringselskapet. (...) Det vedtok de i 2010.» Klagerne mener artikkelen, sett i lys av dette, får «tendensiøst» stor plass. Videre står det: «Å bruke bilde av daglig leder i denne sammenheng finner vi i tillegg spesielt.» Det vises til Vær Varsom-plakatens punkt 4.7 om identifisering og 4.12 om aktsom bildebruk. Deretter skriver klagerne: «BIAS er et A/S med et styre, og det er styret som er øverst ansvarlig i selskapet, ikke daglig leder. Det er naturlig at styret, evt. styreleder ble nevnt i denne sammenheng. Bilde og faksimile gjør at leseren får inntrykk av at kritikken som er kommet har resultert i evaluering.» Klagerne viser til at ord og bilder er mektige våpen som ikke skal misbrukes.

TILSVARSRUNDEN:

Brønnøysunds Avis skriver at dette har vært en «alvorlig sak med sterke meninger», og uttrykker forståelse for at den har vært en belastning for Bøkestad. Avisen mener «dekningen har vært gjort innefor rammene av hvordan et selskap med en offentlig rolle og finansiering bør kunne føres».

Om leserinnlegget står det deretter: «Her ser vi at det indirekte framkommer beskyldninger om at Magnar Bøkestad har "sluppet tøylene" og "latt staten rydde opp i dritten".

Beskyldningene er ikke rettet mot noen navngitte, men skribenten gir en hentydning (...). Denne etterslengeren kunne vi klart oss uten i en debatt som handler om noe annet. I så måte har vi ingen problemer med å si at den burde vært luket ut. Samtidig er det slik at det for uinnvidde faktisk ikke er åpenbart hvem som nevnes. (...) [S]pørsmålet blir hvor godt man kjenner saken.» Avisen påpeker at den har tilbudt klagerne en beklagelse og et tilsvarende svar i forbindelse med leserinnlegget, men at dette er avslått.

Den første nyhetsartikkelen tar, ifølge avisen, «opp en debatt som fortjener offentlighetens lys». Avisen påpeker at vedkommende som klagerne mener ikke har hatt kontakt med BIAS forklarer i artikkelen hva kontakten har bestått i, samt at Bøkestad selv påpeker at vedkommende aldri har «spurt om tjenester fra BIAS».

Utsagnet i den neste artikkelen, om manglende tillit, anser avisen som «en meningsytring i en løpende debatt som startet med at begge sider fikk komme til orde (...)». Avisen mener ytringen ikke utløser retten til samtidig imøtegåelse. Avisen påpeker også at klager i den første nyhetsartikkelen svarer på spørsmålet «- Hva tenker du om at det blir sagt at du mangler tillit og kompetanse?».

Når det gjelder den siste nyhetsartikkelen påpeker avisen redaksjonens rett til å prioritere, og skriver at «dette er opp til avisen å vurdere innenfor rammene om saklighet og omtanke». Videre står det: «At det brukes et bilde av Magnar Bøkestad i en sak som handler om selskapet han er daglig leder for og hvor han i tillegg er sitert, er trygt innenfor de presseetiske rammer. At evalueringen av Bias var vedtatt før den aktuelle kritikken kom kunne gjerne vært nevnt, men formuleringen "det er Bindal kommunestyre som har vedtatt at en evaluering (...) skal skje innen utgangen av 2013" er dekkende for hvordan dette er kommet i stand (...). Faksimilen i saken kan tolkes dit hen, men det er heller ikke unaturlig at kritikk av BIAS og evaluering av BIAS settes i sammenheng.»

Avslutningsvis påpeker avisen at den har BIAS har vært jevnlig eksponert i avisen, også som en viktig gründerhjelper.

Klagerne sier seg uenige med avisen i at det ikke klart fremgår av det innklagede leserinnlegget hvem det siktes til, og skriver: «For det første var det flere leserinnlegg i samme avis i.f.m. konkurransen der både navn og bosted ble nevnt. I tillegg bor vi i en liten kommune der alle vet det meste om hva som skjer. Dessuten henvendte skribenten seg direkte til Bøkestad.»

Om artikkelen «Slakter etablererhjelp» skriver klagerne at det var en omfattende kritikk Bøkestad ble bedt om å svare på, og klagerne mener «[h]an burde fått lest artikkelen, og gitt sitt tilsvarende svar i etterkant». Videre står det om valgkomité-artikkelen: «Valgkomiteens oppgave er å finne nytt styre (...), ikke vurdere tillit/mistillit til daglig leder. Det skal skje i styrerommet eller i generalforsamlingen.» Klagerne sier seg «dypt uenig i» at utsagnet i artikkelen er en ren subjektiv vurdering.

Klagerne fastholder også at de opplever den siste påklagede artikkelen slik at BIAS skal evalueres med bakgrunn i kritikken som har fremkommet, ikke fordi det var bestemt da selskapet ble opprettet.

Brønnøysunds Avis fastholder tidligere fremstilling, og avviser brudd på god presseskikk.